

Befolkningens uddannelse

Dato: 17.05.2016

Forfatter DST: Anette Nymand

Rasmussen

Forfatter SCB: Tomas Westling

1. Tidsseriens – eller statistikområdets indhold

Navn på statistikområde Befolkningens uddannelse

Indhold i tidsserie Tidsserien indeholder sammenlignelig statistik over befolkningens uddannelse for aldersgruppen 16-74 år.

2. Datagrundlag/kilder

Danske kilder Nye oplysninger om fuldførte uddannelser bliver årligt opdateret i det nationale register over befolkningens uddannelse.

Oplysningerne omhandler fuldførte uddannelser, som er blevet afsluttet inden 1. oktober det foregående år. For at have opnået en fuldført uddannelse kræves der en godkendt afsluttende eksamen. Undtaget fra dette er grundskolen (ISCED-niveau 2), hvor en elev blot skal have gennemført 9 eller 10 års undervisning. På alle de efterfølgende niveauer skal man have bestået en afsluttende eksamen for at uddannelsen tælles som fuldført. Bemærk, at beståede deleksamener (grundforløb på erhvervsuddannelser, klassetrin på almen gymnasiale uddannelser, eller grunduddannelser på de ældre universitetsuddannelser) ikke indgår i opgørelsen af uddannelsesniveau. Dog er der mulighed for at stige af på en erhvervsakademiuddannelse (ISCED-niveau 5) med en eksamen som merkonom, datanom eller tilsvarende (ISCED-niveau 4). Bemærk, at dette er et særtilfælde, idet der ikke udbydes uddannelser på ISCED-niveau 4.

Oplysninger om uddannelsesdeltagelse er i Danmark baseret på oplysninger om de studerende pr. 1. oktober hvert år. Disse oplysninger stammer fra uddannelsesinstitutionernes egen indrapportering, i denne indgår alle personer, som i den forløbne periode 1. oktober-30. september har været indskrevet som studerende. Oplysningerne omfatter alle regulære uddannelser fra børnehaveklasse til ph.d. En studerende medregnes kun i elevbestanden, hvis den studerende har været studieaktiv ved periodens afslutning.

Deciderede voksenuddannelser (udbudt som kurser med deltagerbetaling) indgår ikke i statistikken. Dette gælder såvel kortere kurser (f.eks. AMU-kurser) som særlige længerevarende modulopbyggede emnekurser, som giver kompetence på ISCED-niveau 3, 5 eller 7. Det skal dog bemærkes, at voksne personer har mulighed for at tage merituddannelser indenfor det

almindelige uddannelsessystem, hvorved uddannelserne afkortes. Dette er især udbredt på erhvervsuddannelsesområdet (ISCED-niveau 3).

For personer med en udenlandsk uddannelse bygger uddannelsesoplysningerne på de oplysninger, som personen selv har givet. Kun personer, som har gennemgået en uddannelse på gymnasieniveau på mindst 2 år, bliver klassificeret til at have en uddannelse på ISCED 3-niveau. For at løfte en person op på et ISCED 5-niveau kræves det, at en efter-gymnasial uddannelse af mindst 2 års varighed er gennemført.

Svenske kilder

Oplysninger om fuldførte uddannelser bliver årligt opdateret i registret over befolkningens uddannelse. Oplysninger i en årgang af registret medtager oplysninger om uddannelser, som er fuldført senest i juni det foregående år. Kriteriet, for at en uddannelse er fuldført, varierer noget imellem uddannelsesniveauerne og afhænger af, hvornår uddannelsen afsluttedes. For uddannelser som f.eks. afsluttedes i 2004, gælder det for grundskoler (ISCED 2) og gymnasier (ISCED 3), at de skal opfylde Skolverkets (den nationale undervisningsstyrelse i Sverige) krav for at kunne betegnes som afsluttede. I gymnasierne gælder det, at man skal have modtaget karakterer i et antal fag, så det modsvarer mindst 90 % af det totale antal gymnasiepoint (studietimer). Det er således ikke et krav, at man i alle fag nødvendigvis skal have fået karakterer til bestået. I det ældre svenske karaktersystem fra før 1997 og som byggede på en relativ karakterskala, fandtes der ikke en karakter, som betød, at man ikke var bestået. Kravet, for at man i Sverige har opnået en uddannelse på ISCED 5-niveau, er at man har mindst 80 højskole-/universitetspoint (120 nya högskolepoäng). Dette gælder, hvad enten man har taget den afsluttende eksamen eller ej.

Oplysninger om deltagelse i studier i et givet år er i Sverige baseret på oplysninger fra registret vedrørende befolkningens deltagelse i en uddannelse. I princippet angiver disse registeroplysninger, at man har deltaget i undervisning på et eller andet tidspunkt i løbet af efterårssemesteret det pågældende år. De uddannelser, som indgår i Øresunds-databanken er grundskole, gymnasium, kvalificeret erhvervsuddannelse (kvalificerad yrkesutbildning=KY) /yrkeshögskoleutbildningar (YH), grundlæggende och avancerad højskole- og universitetsuddannelse samt forskeruddannelse. Når det gælder uddannelser indenfor KY, hvor uddannelsen ikke er opdelt i terminer, angives personer som studerende, hvis de har deltaget i undervisning på et eller andet tidspunkt i løbet af det andet halvår af det givne år.

I Sverige antages alle personer på 15 år at gå i grundskole, medmindre de allerede har forladt den. Øvrige personer, som forlader grundskolen det efterfølgende forår, antages at have gået i grundskolen i det forudgående efterår. Oplysninger vedrørende deltagelse i gymnasium baseres på oplysninger fra det Centrala StudiestödsNämnden (CSN), der registrerer eleverne i både forårs- og efterårsterminen. Elever i gymnasierne tælles ikke med, hvis de har afbrudt studierne inden d. 15. oktober. En person registreres som studerende på den grundlæggende del ved en højskole/universitet, hvis det berettiger den pågældende højskole/universitet

til at modtage statsbidrag. Derimod medregnes ikke studerende, som tidligere har været registreret på det samme kursus og ej heller studerende, som blot er registreret for deltagelse i tentamen. Herudover registreres heller ikke studerende, som deltager i eksternt finansieret undervisning – d.v.s. undervisning, hvor en ekstern opdragsgiver (f.eks. et privat firma) betaler en uddannelsesinstitution for at afvikle et bestemt tilrettelagt undervisningsforløb. Deltagere på en forskeruddannelse registreres som studerende, hvis de udøver en studiedeltagelse svarende til min. 10 % af et fuldtidsstudium. Hvis en person har deltaget i mere end en uddannelse på samme niveau, medtages kun den, som er blevet påbegyndt senest.

Angående personer med udenlandsk uddannelse bygger det svenske register i hovedsak på disse personers egne indrapporterede oplysninger vedrørende antal skoleår m.m. Personer med mindst 10 års skolegang i udlandet henregnes til ISCED 3-niveau og dem, som har mindst 2 års eftergymnasial uddannelse i udlandet henføres til ISCED 5-niveau.

Sammenlignelighed Den nationale klassificering er i begge lande blevet oversat til den internationale standard ISCED (International Standard Classification of Education). Der kan i variabler omhandlende uddannelsesniveau og – retning forekomme afvigelser landene imellem. Således kan graden af specialisering i en uddannelsesretning variere i de to lande afhængigt af uddannelsessystemernes indretning og de nationale klassificeringsregler. I Sverige er andelen af uddannelser i general retning f.eks. højere end i Danmark på både gymnasialt og efter- gymnasialt niveau.

3. Population (statistiske begreber)

Generelt om population *For begge lande udtrækkes befolkningen i landet i alderen 16-74 år.*

Den danske population Afgrænset ved personer med bopæl i landet pr. 31.12.året og deres Uddannelsesstatus pr. oktober året.
Ved publicering i www.orestat.se angives året som 31.12.året, mens uddannelse i www.statistikbanken.dk refererer til 1. januar året efter.

Den svenske population Afgrænset ved folkbokförda befolkning pr. 31-12-året och högsta utbildning till och med 30. juni året (vårterminen eller första halvåret)

4. Variable og konstruktion

Fælles variabeliste Bopælskommune
Uddannelsesniveau (ISCED-Level)
Uddannelsesretning (ISCED Field)
Køn
Alder

Konstruktion af variable Til klassificering af uddannelserne anvendes International Standard Classification of Education = ISCED. Level og Field

Konstruktion af statistikken

Data udarbejdes separat i SCB og DST og sammensættes i Danmarks Statistik først ved indlæsning i www.orestat.se

5. Databrud

Overordnet om databrud Der er ikke databrud i de nationale statistikker, der er dog databrud vedrørende ISCED klassifikationen. Tabeller i www.orestat.se fra 2010 og frem indeholder ISCED11-Level og ISCED11-Field. Vedrørende de tidligere år frem til 2010 er alene anvendt ISCED97.

6. Diskretionering

Diskretionering Der foretages diskretionering af data i tabellen UDD5, hvor uddannelsesniveau og -retning krydses.

7. Afvigelser for andet offentliggjort statistik og kvalitetssikring

Afvisninger fra andet offentliggjort statistik Ved publicering i www.orestat.se angives året som 31.12.året, mens uddannelsesstatistik i www.statistikbanken.dk refererer til 1. januar året efter.

Kvalitetssikring Tabeller kontrolleres mod national statistik af producenten af tabellerne inden de leveres til indlæsning i www.orestat.se

8. Referencetid

Generelt om referencetid Statistikens referencetid er ultimo året, da der er tale om et nedslag på hvem der bor i landet. Uddannelsesoplysningerne vedrører årlige statusoplysninger pr oktober/ultimo juni.

Referencetid for danske variable Afgrænset ved personer med bopæl i landet pr. 31.12.året og deres Uddannelsesstatus pr. oktober året.

Referencetid for svenske variable Afgrænset ved folkbokförda befolkning pr. 31-12-året och högsta utbildning till och med 30. juni året (vårterminen året eller första halvår)

9. Opdateringsintervaller

Interval for opdatering Tidsserien opdateres årligt

Udgivelsestid DST 10 måneder og SCB 12 måneder efter baggrundsregistre er færdigdannet opdateres data i Øresundsdatabasen.

Mere information På www.orestat.se/sv/oresundsdatabasen-dansk ligger offentliggørelseskalenderen.

10. Kontaktinformation

Henvendelser Alle tidsserier i Øresundsdatabase er forsynet med en kontaktperson fra hhv. Danmarks Statistik og Statistiska centralbyrån.